

Expunere de Motive
LEGE privind înființarea și funcționarea
Depozitului Electronic Național al Lucrărilor Științifice

Un proiect de țară pentru România este să devină o societate a cunoașterii, adică o societate care generează, diseminează și face accesibilă membrilor săi, prin tehnologie, cunoașterea care duce la dezvoltarea economică și socială. Sistemul de educație este structura de rezistență a societății cunoașterii prin formarea capitalului uman, producerea cunoașterii prin cercetare, diseminarea acesteia în interiorul și în afara sistemului de educație. Din păcate, în anul 2016, cheltuielile de cercetare - dezvoltare au reprezentat doar 0,48% din PIB, din care pentru sectorul privat 0,27% și pentru sectorul public 0,21%.

Accesul liber la cunoașterea științifică, în special la cea care beneficiază de fonduri publice, reprezintă un deziderat din ce în ce mai important în mediile academice și societățile occidentale. În prezent, România nu dispune de o lege care să prevadă publicarea, în mod unitar, a tuturor lucrărilor științifice - teze de doctorat, disertații pentru finalizarea studiilor de masterat, lucrări de licență, articole, analize și rapoarte cu caracter științific - realizate cu sprijinul financiar și tehnic al statului. Cele mai multe dintre acestea rămân în arhivele universităților, sunt publicate pe site-urile IOSUD-urilor, în Platforma electronică Națională sau în reviste de specialitate, accesibile unui public restrâns. Infrastructura informatică din universități nu este proiectată de aşa manieră încât să asigure o interconectivitate între materialul academic produs și stocat în fiecare centru academic.

Depozitarea acestor lucrări într-o locație unică va contribui la diseminarea lor către un public cât mai larg din țară și din afara ei, proces esențial pentru progresul cercetării. De asemenea, accesibilizarea rezultatelor cercetării este în interesul comunității academice pentru schimburile de informații și consolidarea prestigiului.

Au existat și există inițiative care încearcă să rezolve această provocare. Actualul proiect de lege valorifică încercările precedente, dar mai ales experiențele altor state și universități care au creat depozite academice instituționale ce asigură

liberul acces la lucrările științifice, favorizează conectivitatea între autorii acestora, contribuind astfel la dezvoltarea cercetării în toate domeniile și la inovare.

Depozitarele și registrele electronice pentru lucrările științifice au deja o lungă tradiție în statele din Uniunea Europeană, America de Nord, Oceania și alte zone dezvoltate. În multe state, aceste registre funcționează în cadrul bibliotecilor nationale, integrând accesul la sursele fizice cu cel la sursele electronice, oferind oportunitatea unui acces deschis și liber la cunoașterea științifică, aşa cum este statuat și în Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoaștere, semnată de cele mai reputate universități din lume.

În Franța, portalul electronic <http://theses.fr> oferă acces, în funcție de autorizațiile oferite de autori sau deținătorii de drepturi, la toate tezele de doctorat susținute după anul 2006, precum și bibliografia cu toate tezele de doctorat susținute din anul 1985 și până în prezent.

În Marea Britanie, portalul electronic <http://ethos.bl.uk/>, administrat de Biblioteca Britanică, cuprinde majoritatea tezelor de doctorat susținute la universitățile din Regatul Unit, mare parte dintre acestea fiind cu acces nerestricționat, iar toate lucrările finanțate din fonduri publice sunt în mod obligatoriu cu acces liber.

În Austria, portalul electronic <http://media.obvsg.at/dissdb> permite accesul la peste 73.000 de teze de doctorat, universitățile având obligația de a depozita informațiile bibliografice și abstractele și în format electronic, începând cu anul 2003.

În Belgia, toate universitățile din comunitatea francofonă au obligația de a depozita, în format electronic, tezele de doctorat susținute în cadrul acestora, tezele fiind accesibile prin platforma <http://bictel.be> și putând fi citite în formă completă.

În Germania, Biblioteca Națională administrează portalul electronic <http://www.dissonline.de/eng/index.htm>, acesta oferind acces la toate informațiile bibliografice ale tezelor susținute în Germania și permitând accesul la depozitele electronice ale universităților. Biblioteca Națională a Germaniei are cea mai mare colecție de teze electronice din Europa, cu peste 120.000 de documente.

În Olanda, platforma electronică NARCIS (narcis.nl) asigură accesul integrat la toate depozitele electronice ale universităților acreditate, precum și la o serie de

documente și lucrări științifice publicate în format deschis de cercetători din această țară.

Publicarea tuturor lucrărilor științifice mai atinge două obiective: prevenirea plagiatului, care va duce la întărirea reputației cercetării științifice din România și, în același timp, creșterea calității lucrărilor științifice realizate în Universități. România se confruntă cu o rată crescută a cazurilor de furt intelectual. De asemenea, o bună parte din lucrările de licență și dizertație sunt cumpărate, acest fapt ducând la o scădere generală a calității absolvenților învățământului universitar. Este de notorietate faptul că multe dintre lucrările științifice realizate nu aduc valoare adăugată, susținerea lor fiind de multe ori o formalitate. Publicarea ar putea reprezenta o motivație pentru autori pentru a crește calitatea lucrări științifice.

Depozitul Național al Lucrărilor Științifice poate deveni o trezorerie a cunoașterii pentru România.

În numele inițiatorilor,

Adrian-Claudiu Prisnel – Deputat USR

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Deputat / Senator	Semnătura
1.	PRISNEL ADRIAN CLAUDIU	USR	DEP	JPM
2.	ALEXANDRESCU VLAD TUDOR	USR	SEN.	M. Măruță
3	CRISTIAN GHINSEA	USR	DEP	GHC
4.	Rodion Bogdan	USR	Dep	RB
5.	FRUNĂ CRISTINA MĂRĂMĂNDI	USR	DEP.	JPM
6.	MOȘIERNY LIVIU - IONAT	USR	Dep	LMI
7	NĂSUI CLAUDIU	USR	Dep	NC
8	SEBEȚELEAN GABRIEL	USR	Dep	Sebețean
9	VLAD SERGIU COSMIN	USR	Dep	VSC
10	DORU VLAD ENACHE	USR	Dep	DE
11	Iordache Dan Bogdan	USR	Dep	daniel
12	CĂTĂLIN DROBĂ	USR	Dep	CD
13	STANCU - VITIGU GRIGORE DANIEL	USR	Dep	SVK
14	ȘUPELEA Dumitru	USR	Deputat	SS
15	Cosma Loredana Corina	USR	Deputat	CLC
16	Bîrcă George Edward	USR	femeal	BGE
17	ZAINEA CORNEL	USR	Deputat	Zainea
18	Julian Bulai	USR	Deputat	JB
19	Ion LUNGU	USR	Senator	IL
20	CRISTIAN GHICĂ	USR	Senator	CG
21	SILVIU DEACĂ	USR	Deputat	SD
22	DINICĂ SILVIA-MONICA	USR	Senator	DS
23	FĂLCOI NICU	USR	Senator	FFN
24	DINU NICOLETA RAMONA	USR	Senator	DN

